

**Raport dotyczący losów absolwentów
wraz z rekomendacjami w zakresie doskonalenia jakości kształcenia
na Wydziale Humanistycznym UMK**

Przebieg procedury badania losów absolwentów na Wydziale Humanistycznym

Zgodnie z Zarządzeniem nr 205 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 31 grudnia 2019 roku w sprawie procedury monitorowania losów absolwentów studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu 6 miesięcy oraz 3-4 lata po zakończeniu studiów oraz ustaleń dokonanych podczas posiedzeń Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia w październiku Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia przygotował wstępny raport uwzględniający liczbę absolwentów odpowiadających na prośbę o przygotowanie ankiet, ich aktywność na rynku pracy, jak również charakter zajęć przygotowujących ich do takiej aktywności. Tak przygotowany raport został przekazany członkom Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, którzy na jego podstawie sformułowali rekomendacje w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Humanistycznym. Raport wraz z rekomendacjami został przyjęty na posiedzeniu Komisji w dniu 12 grudnia 2023 roku.

Warto przy tym podkreślić, że analiza szczegółowa oraz rekomendacje, przynajmniej w pewnej części, dotyczą kwestii, które podnoszone były w latach poprzednich. Dodatkowo trzeba zaznaczyć, że ze względu na specyfikę studiów prowadzonych na Wydziale Humanistycznym wprowadzenie jednorodnych rekomendacji dla całego Wydziału jest w znacznej mierze ograniczone.

Uwagi wprowadzające:

- 1) W różny sposób należy ocenić responsywność uczestników badania. W procedurze obejmującej absolwentów rocznika 2021/2022 spadła ona z zanotowanej w roku ubiegłym 44% do wartości 38,2% w bieżącym badaniu. W procedurze dotyczącej roczników 2017 i 2018 (3-4 lata po ukończeniu studiów) wzrosła ona z 23,06% z badania poprzedniego do 38,9% w bieżącym badaniu. Co interesujące, w badaniu 6 miesięcy po ukończeniu studiów spadek ten został zanotowany na 9. kierunkach studiów w stosunku do 6., które zanotowały wzrost frekwencji. W badaniu 3-4 lata po ukończeniu studiów spadek frekwencji został zanotowany na 3 kierunkach, podczas gdy jej wzrost zaobserwowany na 20., uwzględniając niezależnie studia pierwszego i drugiego stopnia.
- 2) Z zadowoleniem należy ocenić fakt, że aktywność absolwentów na rynku pracy utrzymała się na podobnym poziomie bądź wzrosła w stosunku do wskaźników z badań poprzednich, co dotyczy obu aktualnie realizowanych procedur ocen jakościowych (absolwenci 6 miesięcy po ukończeniu studiów oraz 3-4 lata po nich).

- 3) Z uwagi na fakt, że oferta dydaktyczna Wydziału Humanistycznego charakteryzuje się znacznym stopniem złożoności, niezwykle trudno o generalizację. Wydaje się wobec tego, że zdecydowanie większym walorem poznawczym będą charakteryzowały się rekomendacje odnoszące się do grup kierunków czy wręcz do poszczególnych specjalizacji.
- 4) Znacznym utrudnieniem przy formułowaniu zarówno wniosków z przeprowadzonych analiz, jak i rekomendacji w tym zakresie jest niepełność formułowanych przez respondentów odpowiedzi, względnie formułowanie ich na znacznym stopniu ogólności.

Tabela 1. Liczba ankiet poddanych analizie na poszczególnych kierunkach studiów w stosunku do liczby osób uprawnionych wraz z informacją o aktywności zawodowej absolwentów (badanie 6 miesięcy po zakończeniu studiów, rocznik 2021/2022)

NR	KIERUNEK	LICZBA/ PROCENT	AKTYWNI	NIEAKTYWNI
1	etnologia – antropologia kulturowa s1	2 na 3 (66,7%)	2 (100%)	0
2	filologia angielska s1	10 na 29 (34,5%)	9 (90%)	1 (10%)
3	filologia angielska s2	15 na 32 (46,88%)	15 (100%)	0
4	filologia bałkańska s2	1 na 1 (100%)	1 (100%)	0
5	filologia germańska s1	10 na 17 (58,8%)	10 (100%)	0
6	filologia germańska s2	3 na 11 (27,3%)	3 (100%)	0
7	filologia klasyczna i studia śródziemnomorskie s1	1 na 1 (100%)	1 (100%)	0
8	filologia polska s1	4 na 13 (30,8%)	3 (75%)	1 (25%)
9	filologia polska s2	6 na 19 (31,6%)	6 (100%)	0
10	filologia polska jako obca s1	0 na 10 (0%)	0	0
11	filologia romańska s1	6 na 17 (35,3%)	6 (100%)	0
12	filologia romańska s2	3 na 7 (42,9%)	2 (66,7%)	1 (33,3%)
13	filologia rosyjska s1	2 na 4 (50%)	2 (100%)	0
14	filologia włoska s1	2 na 11 (18,2%)	1 (50%)	1 (50%)
15	japonistyka s1	7 na 10 (70%)	6 (85,7%)	1 (14,3%)
16	japonistyka s2	3 na 5 (60%)	3 (100%)	0
17	komparatystyka literacko-kulturowa s1	1 na 3 (33,3%)	1 (100%)	0
18	kulturoznawstwo s1	7 na 19 (36,8%)	6 (85,7%)	1 (14,3%)
19	kulturoznawstwo s2	6 na 13 (46,2%)	5 (83,3%)	1 (16,7%)
20	lingwistyka praktyczna i copywriting s1	6 na 21 (28,6%)	5 (83,3%)	1 (16,7%)
21	lingwistyka stosowana s1	9 na 26 (34,3%)	7 (78,8%)	2 (22,2%)
Wydział Humanistyczny (łącznie)		104 na 272 (38,2%)	93 (90,3%)	10 (9,7%)

Tabela 2. Liczba ankiet poddanych analizie na poszczególnych kierunkach studiów wraz z informacją o aktywności zawodowej absolwentów (badanie 3-4 lata po zakończeniu studiów, rocznik 2017/2018)

NR	KIERUNEK	LICZBA/ PROCENT	ATKTYWNI	NIEAKTYWNI
1	etnologia – antropologia kulturowa s1	2 na 4 (50%)	2 (100%)	0
	etnologia – antropologia kulturowa s2	1 na 4 (25%)	1 (100%)	0
2	filologia angielska s1	26 na 78 (33,3%)	26 (100%)	0
3	filologia angielska s2	24 na 67 (35,8%)	22 (95,6%)	1 (4,3%)
4	filologia angielska - translatoryka s2	8,28 (28,6%)	8 (100%)	0
5	filologia bałkańska s1	5 na 7 (71,4%)	4 (80%)	1 (20%)
6	filologia bałkańska s2	5 na 16 (31,2%)	4 (80%)	1 (20%)
7	filologia germańska s1	7 na 30 (23,3%)	6 (100%)	0
8	filologia germańska s2	1 na 14 (7,1%)	1 (100%)	0
9	filologia klasyczna i studia śródziemnomorskie s1	2 na 2 (100%)	2 (100%)	0
10	filologia polska s1	13 na 37 (34,1%)	13 (100%)	0
11	filologia polska s2	28 na 72 (38,9%)	27 (100%)	1 (6%)
12	filologia romańska s1	11 na 24 (45,8%)	10 (100%)	0
13	filologia romańska s2	9 na 13 (69,2%)	9 (100%)	0
14	filologia rosyjska s1	11 na 15 (73,3%)	11 (100%)	0
15	filologia rosyjska s2	12 na 19 (63,1%)	12 (100%)	0
16	filologia włoska s1	12 na 23 (13%)	12 (100%)	0
17	japonistyka s1	10 na 18 (55,6%)	8 (80%)	2 (20%)
	japonistyka s2	6 na 13 (46,1%)	6 (100%)	0
	język obcy w biznesie s1	3 na 8 (37,5%)	3 (100%)	0
	komparatystyka literacko-kulturowa s1	4 na 7 (57,1%)	4 (100%)	0
18	kulturoznawstwo s1	6 na 22 (27,3%)	3 (50%)	3 (50%)
19	kulturoznawstwo s2	11 na 32 (34,4%)	11 (100%)	0
	lingwistyka praktyczna i copywriting s1	9 na 24 (37,5%)	9 (100%)	0
20	lingwistyka stosowana: język francuski z językiem arabskim	3 na 15 (20%)	3 (100%)	0
21	lingwistyka stosowana: język francuski z językiem hiszpańskim	9 na 27 (33,3%)	9 (100%)	0
22	lingwistyka stosowana: język włoski z językiem hiszpańskim	12 na 24 (50%)	12 (100%)	0
Wydział Humanistyczny (łącznie)		250 na 643 (38,9%)	238 (96,75%)	8 (3,25%)

Analiza

- 1) W różny sposób rozkłada się **aktywność absolwentów na rynku pracy**
 - a. W badaniu realizowanym 6 miesięcy od ukończenia studiów najwięcej osób (66,99%) podjęła pracę zarobkową, a nieco mniej zdecydowała się kontynuować kształcenie (44,66%). W tym kontekście pozostałe formy aktywności mają

- charakter śladowy – brak aktywności (9,71%), działalność gospodarcza (4,85%), praca niezarobkowa (3,88%)
- b. W badaniu obejmującym absolwentów 3-4 lata po ukończeniu studiów wyraźną dominację wskazuje praca zarobkowa (86,99%), podczas gdy pozostałe aktywności odgrywają rolę drugorzędną – kształcenie (12,2%), działalność gospodarcza (6,1%), brak aktywności (3,25%), praca niezarobkowa (0,81%), aplikacja prawnicza (0,41%) i prowadzenie gospodarstwa rolnego (0,41%).
- 2) Podobne proporcje dotyczą natomiast realizowanych form zatrudnienia, co pozwala na ich porównanie pomiędzy badaniem 6 miesięcy po ukończeniu studiów i 3-4 lata po nich. Dominuje tu umowa o pracę (62,32% i 91,59% w drugim badaniu), która wyprzedza umowy cywilno-prawne (42,03% i 10,28%), pracę bez umowy (4,35% i 1,4%) oraz staż PUP (1,45% i 0,93%).
- 3) W obu zrealizowanych badaniach znaczne jest spektrum kategorii podejmowanych aktywności powiązanych z zajmowanym stanowiskiem pracy
- a. W badaniu zrealizowanym 6 miesięcy po ukończeniu studiów większość absolwentów pracuje w edukacji (25,53%), a dalej w sprzedaży (14,89%), marketingu (8,51%), w charakterze asystenta (8,51%), w branży IT (6,38%), w logistyce (4,26%) czy przy tłumaczeniach (4,26%). Pozostałe formy aktywności mają charakter śladowy.
- b. W badaniu zrealizowanym z kolei 3-4 lata po ukończeniu studiów większość absolwentów pracuje ponownie w edukacji (18,42%), a dalej w sprzedaży (13,18%), przy doradztwie zawodowym (8,42%), w księgowości (7,37%), w marketingu (6,84%), w charakterze asystenta (6,84%), przy tłumaczeniach (6,32%), w branży IT (5,26%), w logistyce (4,74%), w kulturze (3,68%), przy składzie tekstów (2,63%) czy w mediach (2,11%). Pozostałe formy aktywności podobnie jak w grupie poprzedniej mają charakter śladowy.
- 4) Niewielki odsetek osób zajmuje z kolei stanowiska kierownicze. W grupie 1. (6 miesięcy po ukończeniu studiów jest 13,04%, podczas gdy w grupie 2. (3-4 lata po studiach 11,11%)
- 5) W różny sposób rozkłada się również wskaźnik zadowolenia z wykonywanej aktualnie pracy:
- a. Grupie 1. (6 miesięcy po studiach) osób zadowolonych z wykonywanej pracy jest 65,21% w stosunku do 15,29% niezadowolonych i 19,56% osób, które nie określiły wyraźnie preferencji w tym zakresie.
- b. W grupie 2. (3-4 lata po studiach) osób zadowolonych z wykonywanej pracy jest 72,63% w stosunku do 10,53% osób niezadowolonych i 16,85% niezdecydowanych.
- 6) Absolwenci w różny sposób oceniają przydatność zajęć uwzględnionych w **programach studiów** z perspektywy podejmowanych działań zawodowych

stanowisko	przydatne przedmioty	propozycje zmian programowych
administrator sieci	praktyczna nauka języka	słownictwo wymagane do komunikacji mailowej i telefonicznej
administracja	praktyczna nauka języka, twórcze tworzenie tekstów	większa ilość praktycznych zajęć z języka, zajęcia ze skutecznego komunikowania się, warsztaty podnoszenia kwalifikacji w zakresie kompetencji miękkich
analityk finansowy	Busines English, Translation of Legal and Business Texts	język specjalistyczny biznesowy i korporacyjny
animacja	animacja kultury, projekty kulturalne, warsztaty	należałoby rozszerzyć zakres animacyjny o praktyczne umiejętności, więcej wizyt

	fotograficzne itp., antropologia kultury	studyjnych w instytucjach, warsztaty pisania wniosków, aspekty prawne w pracy animatora i edukatora, szkolenia z zakresu promocji, trendów w kulturze
asystent/asystentka	edukacja regionalna, wykłady ogólnouniwersyteckie, zajęcia z fonetyki	podstawy życia na polskiej wsi w ujęciu etnograficznym, wykład z handlu zagranicznego, większy nacisk na mówienie i kontakt z native speakerami, praca zespołowa, umiejętność radzenia sobie ze stresem
copywriter	zajęcia z mojej specjalizacji edytorsko-wydawniczej, warsztaty multimedialne	na studiach magisterskich można by natomiast pomyśleć o zmianie programu przedmiotu twórcze pisanie, tak aby rzeczywiście dotyczył tematu zajęć, wiedza o SEO i copywritingu
doradca klienta obcojęzycznego	praktyczna nauka języka, kulturoznawstwo, konwersacje, leksyka	komunikacja, zwiększenie ilości ćwiczeń dotyczących rozumienia ze słuchu i mówienia/swobodnej wypowiedzi w ramach praktycznej nauki języka, więcej zajęć konwersacyjnych oraz wprowadzających słownictwo codziennego użytku i biznesowe
gastronomia		więcej zajęć praktycznych
grafik komputerowy	grafika komputerowa	więcej zajęć z grafiki komputerowej
Asset Manager	praktyczna nauka języka	więcej zajęć praktycznych, język specjalistyczny
analityk	praktyczna nauka języka	większy nacisk na praktyki, drugi język obcy
kalkulant	praktyczna nauka języka	w jaki sposób prowadzić jednoosobową działalność gospodarczą
kierownik sprzedaży	praktyczna nauka języka	język biznesu
Learning & Development Coordinator	Proofreading, edytorstwo, konwersacje	zajęcia z prezentacji, asertywności, komunikacji, dostarczania szkoleń
specjalista ds. tłumaczeń, ds. pozyskiwania funduszy, zarządzania danymi	Tłumaczenia, konwersacje, język biznesu, gramatyka	więcej praktyki, mniej zajęć niezwiązanych ściśle ze specjalnością, prowadzenie negocjacji, więcej przedmiotów stricte tłumaczeniowych – ćwiczenia w kabinach, tłumaczenia symultaniczne, tłumaczenia nieliterackie, specjalistyczne
Specjalista DTD	zajęcia edytorskie, warsztaty komputerowe na cyberkulturze	zdecydowanie praktycznie zajęcia z narzędziami obecnymi w IT, obsługa programu InDesign, zagadnienia związane z podatkami i innymi prawnymi aspektami zatrudnienia
lektor	praktyczna nauka języka, zajęcia z gramatyki i morfologii.	więcej zajęć praktycznych z zakresu konwersacji w języku obcym, drugi język obcy na wyższym poziomie, zastosowanie językoznawstwa w przetwarzaniu języka naturalnego, nauka języka biznesowego, większy wybór specjalizacji, zajęcia tłumaczeniowe
nauczyciel	dydaktyka, psychologia, pedagogika, emisja głosu, zajęcia poszerzające kompetencje językowe, praktyczna nauka języka, kreatywność i innowacyjność	konkretne przykłady jak radzić sobie z wszelką dokumentacją, planowaniem lekcji oraz realne przystosowanie do pracy, praca z uczniem z niedostosowaniem społecznym, choroby psychiczne u młodzieży, zaburzenia zachowania, więcej praktyki, zajęcia z zakresu dydaktyki z praktykami, zapoznanie z dokumentacją obowiązującą w szkołach publicznych, podstawa programowa, formy prac pisemnych w szkole i sposób ich sprawdzania, pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkołach
pracownik ds. marketingu	reklama, podstawy finansowania działalności	więcej zajęć z copywritingu praktycznego oraz więcej zajęć z reklamy i marketingu, dialekty i

	gospodarczej, zajęcia z gramatyki, leksyki, konwersacje, zajęcia dotyczące reklamy, marketingu, social mediów, praktyczna nauka języka	odmiany języka francuskiego, więcej praktyki i analizy aktualnej sytuacji na rynku, zajęcia z przygotowywania treści, komunikacja mailowa, umiejętności niezbędne do pracy z danymi statystycznymi, HTML5
pracownik ds. obsługi klienta	praktyczna nauka języka	dialekty języka francuskiego, sprzedaż dóbr, obsługa klienta francuskojęzycznego, panowanie nad stresem, kreatywne myślenie, działania zespołowe, współpraca z ludźmi, nauka bardziej technicznego języka (np. z zakresu logistyki), słownictwo z zakresu wojskowości, umiejętność wyszukiwania pracy, analiza rynku pod kątem doboru pracy do umiejętności
pracownik ds. zakupów	kultura Francji	prawo podatkowe, rozliczenia PITów
przedstawiciel handlowy	blok tłumaczeniowy, głównie specjalistyczne, zajęcia z komunikacji, tworzenia tekstów, np. reklamowych	konwersacje, praca z drugim człowiekiem, umiejętność komunikowanie, analiza sytuacji, umiejętność podejmowanie decyzji w sytuacjach trudnych
IT rekruter	zajęcia z języka obcego	ścieżka specjalizującą IT Rekruter
IT wsparcie	praktyczna nauka języka	więcej zajęć z praktycznej nauki języka + zajęcia typowo tłumaczeniowe
księgowy	gramatyka opisowa	więcej praktyki języka, konwersacje
pracownik biura podróży	praktyczna nauka języka, etyka zawodowa	podstawy programowania, marketing internetowy
pracownik ds. edukacji kulturalnej	organizacja wydarzeń kulturalnych, warsztaty z zarządzania kulturą, zajęcia z animacji	specyfika projektów kulturalnych, elementy marketingu w kulturze

7) Absolwenci ocenili również swoje kompetencje w zakresie posługiwania się **językami obcymi**

- a. W grupie 1. (6 miesięcy od ukończenia studiów) 76,67% osób uznało, że studia umożliwiły im osiągnięcie odpowiednich kompetencji językowych, 13,33% uznało, że działania na studiach nie przygotowały ich do pracy językowej, a 10% wskazało na kompetencje niższe niż oczekiwane. W różny sposób kształtuje się poziom języka wykorzystywany w pracy – angielski (C2 – 31,82%, C1 – 31,82%, B2 – 9,09%, B1 – 27,27%), francuski (C1 – 33,33%, B2 – 66,67%), niemiecki (C1 – 50%, B2 – 50%), czeski (B1 – 100%).
 - b. W grupie 2. (3-4 lata po studiach) 68,42% osób uznało, że kompetencje uzyskane na studiach są wystarczające, 21,05% wskazują na kompetencje niższe niż wymagane, 10,53% na brak odpowiedniego przygotowania. Wykorzystywany poziom języka w tej grupie kształtuje się następująco – angielski (C2 – 21,14%, C1 – 31,43%, B2 – 30%, B1 – 8,57%, A2 – 2,86%), francuski (C2 – 44,44%, C1 – 33,33%, B2 – 11,11%, B1 – 11,11%), hiszpański (C2 – 40%, C1 – 40%, B2 – 20%), japoński (C2 – 33,33%, C1 – 66,67%), arabski (C2 – 100%), niemiecki (C1 – 33,33%, B2 – 16,67%, B1 – 16,67%, A2 – 33,33%), rosyjski (C1 – 62,5%, B2 – 37,5%), włoski (C1 – 88,89%, B2 – 11,11%).
- 8) Uczestnicy badania realizowanego 3-4 lata po ukończeniu studiów wypowiedzieli się również na temat **podejmowanych form kształcenia**. W tej materii:

- a. absolwenci kończyli m.in. studia podyplomowe w zakresie edukacji wczesnoszkolnej, administracji publicznej, controllingu, diagnozy i pomocy psychologicznej, edytorstwa, finansów i rachunkowości, glottodydaktyki,

logopedii, oligofrenopedagogiki, przygotowania pedagogicznego, psychologii czy zarządzania;

- b. kursy zawodowe w zakresie księgowości, pilota wycieczek, tłumaczeniowe, specjalisty ds. rekrutacji, opiekuna wycieczek;
- c. szkoły policealne w zakresie florystyki, grafiki komputerowej, BHP, masażu;
- d. oraz inne formy kształcenia, w tym certyfikaty dotyczące konkretnych umiejętności, kursy programistyczne, językowe, webinaria z różnych dziedzin, kursy komputerowe.

Realizacja rekomendacji z lat ubiegłych

- 1) Zarówno w badaniu organizowanym 3 i 4 lata po ukończeniu studiów, jak i 6 miesięcy po tym fakcie pojawia się problem zwrotności ankiet. Niestety pomimo podejmowanych działań w tegorocznym badaniu (dotyczącym absolwentów rocznika 2021/2022) zwrotność ta jest niższa. Bezpośrednią przyczyną takiego stanu rzeczy jest fakt, że badanie obejmuje rocznik funkcjonujący w procesie dydaktycznym przy ograniczeniach wywoływanych pandemią.
- 2) Od wielu lat absolwenci Wydziału zwracają uwagę na potrzebę zwiększenia w programach studiów udziału zajęć o charakterze praktycznym. Działania takie są sukcesywnie podejmowane, jednak ich ograniczeniem jest w wielu wypadkach ogólnoakademicki charakter prowadzonych studiów. Jedynym kierunkiem o charakterze praktycznym na Wydziale Humanistycznym jest *lingwistyka praktyczna i copywriting*. Z tego też powodu wprowadzenie komponentu praktycznego odbywa się na poziomie poszczególnych jednostek zajęciowych. Przede wszystkim w sylabusach wybranych przedmiotów zwraca się uwagę na fakt, że zajęcia teoretyczne mają w wielu wypadkach przełożenie praktyczne, a umiejętności z tym związane są również kształtowane. Dodatkowo podjęte zostały działania zmierzające do modyfikacji metod dydaktycznych w takim zakresie, aby uwzględniały także praktyczne umiejętności wynikające z przyswajanej wiedzy teoretycznej. Prócz tego władze Wydziału podjęły działania zmierzające do poszerzenia oferty staży i praktyk studenckich. Zostały podpisane w tym zakresie umowy z jednostkami otoczenia społeczno-gospodarczego, jak również przygotowano aktualizacje zarządzeń Rektora regulujące zasady przyznawania staży na Wydziale Humanistycznym.
- 3) W analizowanych w ostatnich latach ankietach absolwenckich powracał problem konieczności kształtowania kompetencji miękkich. Na ten aspekt zwraca się szczególnie uwagę w kontekście pożądaných przez pracodawców umiejętności. Działania dotyczące tej kwestii są podejmowane od wielu lat na Wydziale Humanistycznym. Z jednej strony modyfikacji podlegają metody dydaktyczne w taki sposób, aby uwypuklić wagę konkretnych umiejętności, m.in. komunikacyjnych czy retorycznych, co znajduje bezpośrednie odbicie w zmodyfikowanych sylabusach przedmiotowych, z drugiej zaś organizowane są – prowadzone przez specjalistów – wykłady i warsztaty rozwijające kompetencje miękkie. W tym wypadku trzeba podkreślić, że w ostatnim roku ograniczenia pandemiczne uniemożliwiły finalizację wielu z podejmowanych inicjatyw. Inna rzecz, że w ankietach osób kończących studia 3 lata temu efekty wprowadzonych zmian nie mogą jeszcze znaleźć odzwierciedlenia.
- 4) W obu wcześniejszych badaniach pojawił się postulat modyfikacji kanałów przekazywania studentom informacji o możliwych stażach i praktykach studenckich. W tym zakresie na Wydziale Humanistycznym były organizowane spotkania ogólne i kierunkowe dotyczące istniejących programów stażowych i możliwości realizacji praktyk zawodowych (dotyczy to również spotkań związanych z promocją programu Erasmus+). Prócz tego Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przeprowadziła

przeгляд zakresu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz przeгляд przekazywanych za pośrednictwem stron internetowych informacji, co dotyczy również informacji o stażach i praktykach. Dodatkowo informacja o realizowanych programach stażowych jest wysyłana do wszystkich studentów pocztą wewnętrzną.

- 5) W ubiegłorocznych ankietach absolwenckich pojawiła się rekomendacja dotycząca przygotowania oferty doksztalającej dla absolwentów studiów wyższych, w tym absolwentów naszego Wydziału. Oferta taka w pewnym zakresie już istnieje, czego przykładem są studia podyplomowe. Nie zmienia to jednak faktu, że uzupełnianie takich propozycji jest ze wszech miar słuszne. W kontekście wprowadzania nowej strategii Uniwersytetu wskazywane formy doksztalania będą sukcesywnie uruchamiane w przestrzeni uczelnianej.

Rekomendacje

Lp.	Rekomendacja	Osoba odpowiedzialna	Termin
1.	Kontynuowanie działań zmierzających do zwiększenia stopnia zwrotności ankiet studenckich przez zachęcanie do ich wypełniania oraz wskazywanie na skuteczność takiej procedury.	Wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia wspólnie z prodziekanem ds. studenckich i prodziekanem ds. kształcenia przy udziale koordynatorów poszczególnych kierunków studiów	Zadanie ciągłe
2.	Kontynuacja działań służących poszerzeniu dostępu do umiejętności praktycznych w ramach istniejących programów studiów, w tym umiejętności dotyczących sposobów komunikowania, analitycznego myślenia czy samodzielnego rozwiązywania problemów.	Wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia wspólnie z prodziekanem ds. kształcenia przy udziale koordynatorów poszczególnych kierunków studiów	Zadanie ciągłe
3.	Proponuje się rozwijanie fakultatywnych warsztatów kształtujących kompetencje miękkie , np. umiejętność wystąpień publicznych, rozwiązywania sytuacji kryzysowych, wykonywania konkretnych czynności związanych z wybraną specjalizacją (np. nauczycielską czy translatorską). Sugeruje się, aby zajęcia tego typu były powierzane w miarę możliwości specjalistom z rynku pracy.	Dziekan oraz Wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia przy udziale koordynatorów poszczególnych kierunków studiów	II kwartał 2024
4.	Przygotowanie kanałów informowania o realizowanych na UMK warsztatach i kursach adresowanych do absolwentów .	Rekomendacja przekazana Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia	I kwartał 2024

5.	Rozważyć wprowadzenie modyfikacji programów studiów w zakresie wskazywanym przez absolwentów	Prodzikan ds. kształcenia wraz z koordynatorami poszczególnych kierunków studiów	III kwartał 2024
----	---	--	------------------

Podsumowanie:

Analiza ankiet absolwentów w bieżącym roku wskazuje na fakt, że ich sytuacja na rynku pracy jest dobra, co dotyczy zarówno poziomu zatrudnienia, jak i zadowolenia z aktualnie wykonywanego zawodu. Należy również odnotować to, że wskazane w latach ubiegłych rekomendacje zostały w znacznym zakresie uwzględnione w zmodyfikowanych programach studiów oraz w sylabusach przedmiotów, co stopniowo znajduje odbicie w analizowanych w tym roku ankietach, wyznaczając jednocześnie kierunek zmian profili studiowania na Wydziale Humanistycznym. Istotnym problemem wynikającym z analizy ankiet sporządzanych 6 miesięcy po ukończeniu studiów jest niska ich zwrotność. Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest z kolei niewielka reprezentatywność formułowanych postulatów oraz wskazywanych przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia rekomendacji. Ostatecznie należy podkreślić, że z roku na rok coraz silniej wybrzmiewają postulaty studentów dotyczące zwiększenia udziału w procesie kształcenia zajęć praktycznych oraz metod rozwijających kompetencje miękkie. Działania służące zaspokojeniu takich potrzeb są sukcesywnie wprowadzane. Drugim elementem wymagającym szerszej dyskusji jest problem rozwijania wysoko wyspecjalizowanych umiejętności. Ponieważ jednak taki profil kształcenia najczęściej bywa ograniczany do niewielkiej grupy studentów, wydaje się, że wskazane byłoby uwzględnianie takich ścieżek dydaktycznych poza istniejącymi programami studiów, np. w ramach studiów podyplomowych.

Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia

Dr hab. Andrzej Moroz, prof. UMK